

ת"פ 28018/01/17 - מדינת ישראל נגד שלומי אסולין

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

09 אוגוסט 2017

ת"פ 28018-01-17 מדינת ישראל נ' אסולין(עציר)

מספר פל"א 10342/2017

לפני כבוד השופטת, סגנית נשיא רות לורך
המאשימה מדינת ישראל

נגד
הנאשם שלומי אסולין (עציר)

נוכחים:

ב"כ המאשימה עוה"ד גל רוזנצוויג

הנאשם הובא באמצעות שב"ס

ב"כ הנאשם עוה"ד רועי לנג

[פרוטוקול הושמט]

גזר-דין

1. הנאשם הורשע על-פי הודאתו, שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירת שוד, לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"); ועבירת הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק.

עובדות כתב האישום המתוקן

2. ביום 7.01.17, בסמוך לשעה 9:29, לאחר ששתה אלכוהול, נכנס הנאשם לחנות הנוחות "yellow" בפתח תקווה, כשפניו מוסתרות באמצעות חם-צוואר, בידיו אקדח דמה הנחזה להיות אקדח אמיתי, ובכיסו אולר.

3. הנאשם ניגש אל עמדת התשלום בחנות, כיוון את האקדח לעברה של המוכרת, אמר לה "**זה שוד**", והורה לה להביא את הכסף.

עמוד 1

4. מיד לאחר מכן, עבר הנאשם אל צידה השני של עמדת התשלום בחנות תוך שהוא אוחז בידו את האקדח, המוכרת פתחה עבורו את מגירת הקופה, והנאשם נטל כסף מזומן בסך ₪ 1,200 מהקופה וכן מספר חפיסות סיגריות ממדף תצוגת הסיגריות.

5. לאחר מכן, יצא הנאשם מהחנות, נכנס לשטח פתוח מרובה שיחים הנמצא בסמוך לחנות, והשליך את האקדח ואת חולצת הקפוצ'ון שלבש.

6. מספר דקות לאחר האירוע, בהיותו ברחוב סמוך, הבחין הנאשם בניידת משטרה והחל להימלט מהמקום, אולם נעצר על-ידי השוטרים לאחר מרדף רגלי קצר.

תסקיר שירות המבחן

7. הנאשם כבן 20, רווק, טרם מעצרו התגורר בבית הוריו בפתח תקווה. הנאשם סיים 12 שנות לימוד בבית-ספר מקצועי המיועד לנוער בסיכון, בו למד בשל הפרעות קשב וריכוז מהן סובל. הוא קיבל פטור משירות צבאי, וטרם נעצר עבד מספר חודשים כעובד קבלן בעבודות ניקיון.

8. משפחתו של הנאשם מוכרת לשירותי הרווחה על רקע מצוקה כלכלית וקושי של ההורים בטיפול בילדיהם. אביו ריצה בעברו מאסר ממושך בן 4 שנים, ועל כן נאלצה אמו לפרנס את המשפחה בכוחות עצמה, ובשל כך נעדרה מהבית שעות רבות. המשפחה מתגוררת כיום בתנאי צפיפות קשים, ומצבו הבריאותי של האב לקוי.

9. הנאשם נעדר עבר פלילי. בהתייחסותו לעבירה בה הורשע, מסר כי ביצעה ממניעים כלכליים נוכח רצונו לסייע להוריו שאינם עובדים משך תקופה ארוכה. לדבריו, בהיותו תחת השפעת אלכוהול, הוא נכנס אל חנות ה-yellow ובאופן אקראי, כשברשותו אקדח דמה. הנאשם ביטא צער וחרטה על מעשיו, וכן אמפטיה כלפי המוכרת אותה שדד. התרשמות שירות המבחן הינה כי הנאשם מבין חומרת מעשיו.

10. הנאשם מסר כי החל לעשות שימוש יומיומי בסמי פיצוציות בגיל 14, ובגיל 17 החל לצרוך קנאביס ואלכוהול לעיתים קרובות. הנאשם מגלה תובנה לבעיית ההתמכרות שלו ומביע מוטיבציה גבוהה לטיפול ושיקום חיו. במסגרת מעצרו השתלב לאחרונה בפרויקט הגמילה משימוש בסמים של בית-המעצר.

11. שירות המבחן התרשם כי הנאשם הינו צעיר סגור ומופנם, בעל יכולות קוגניטיביות נמוכות, אשר בגיל ההתבגרות חבר לחברה שולית והחל לעשות שימוש בסמים ובאלכוהול. שירות המבחן שקל כגורמי סיכון את חומרת העבירה שביצע, דפוסיו ההתמכרותיים והיעדר גורמי תמיכה משמעותיים בחייו. לצד זאת, קיימים גורמים מצמצמי סיכון, ובהם היעדרן של הרשעות קודמות, המוטיבציה שמגלה לשינוי אורח חייו והשתלבותו בטיפול במסגרת המעצר.

12. שירות המבחן סבור כי הנאשם זקוק למסגרת שיקומית סגורה בעלת גבולות ברורים ונוקשים, ואינו מתאים במצבו

ולאור מאפייני אישיותו לטיפול במסגרת שיקומית פתוחה. לפיכך, המלצת שירות המבחן הינה שילוב הנאשם בהליך טיפולי מתאים לצרכיו במסגרת מאסר.

טיעוני הצדדים לעונש

13. **ב"כ המאשימה** הטענה כי **מתחם העונש ההולם את האירוע נע בין 30 ל-50 חודשים מאסר בפועל**. נטען כי הנאשם בחר לבצע מעשיו בחנות נוחות, המהווה טרף קל לשוד. הצטיידותו של הנאשם מראש באקדח דמה ובאולר, הסתרת פניו באמצעות חם צוואר, השימוש באקדח הדמה לצורך איום על המוכרת, והבריחה מהמשטרה לאחר האירוע, מהווים כולם נסיבות מחמירות.

נוכח נסיבותיו האישיות של הנאשם המפורטות בתסקיר, הודאתו באשמה, והיותו בתחילת הדרך הטיפולית, מסכימה המאשימה כי יש למקם את העונש בחלקו התחתון של מתחם הענישה. בנוסף עותרת לגזור על הנאשם מאסר מותנה, וכן פיצוי למוכרת.

14. **ב"כ הנאשם** טען כי **מתחם העונש ההולם את האירוע נע בין 6 ל-36 חודשים מאסר בפועל**.

נטען כי האירוע בוצע בבוקרו של יום לאחר לילה בו שתה הנאשם לשוכרה. הנאשם נתפס בכף והועבר מיד לחקירה, אולם נוכח מצבו לא ניתן היה לחקור אותו (ע/1). מעשיו של הנאשם לא גרמו נזק פיזי או ממוני, שכן הכספים ששדד נתפסו סמוך לאחר מכן.

הנאשם הינו צעיר נעדר עבר פלילי, וזו הסתבכותו הראשונה עם החוק. נסיבותיו האישיות והמשפחתיות, כמו גם לקיחת האחריות שלו והשתלבותו בטיפול שיקומי, מצדיקות הקלה בעונשו. ההגנה עותרת להסתפק ב-6 החודשים בהם שהה הנאשם במעצר, ולא לגזור עליו עונש מאסר נוסף.

15. **אביו של הנאשם** מסר במסגרת הטיעונים לעונש כי מעשה העבירה אינו מאפיין את הנאשם, אשר קודם לכן נמנע מהסתבכות בקטטות או בגניבות. לדבריו, המעשים נבעו משתייתו לשוכרה עם חבריו קודם לאירוע.

דיון והכרעה

מתחם העונש ההולם

16. לצורך קביעת מתחם העונש ההולם את האירוע, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנוהגת.

17. **הערכים החברתיים שנפגעו** ממעשיו של הנאשם הם הזכות לביטחון אישי ולשמירה על זכות הקניין. הפגיעה בזכויות אלה בענייננו אינה קלת ערך. הנאשם ניגש אל המתלוננת, אשר עבדה בשעת בוקר בסניף yellow, כשפניו מוסתרות באמצעות חם צוואר, כיוון לעברה אקדח דמה בו הצטייד קודם לכן, ואז עבר אל צידה השני של עמדת התשלום בחנות.

בשל פחדה פתחה המוכרת את הקופה, והנאשם נטל כסף מזומן בסך 1,200 ₪ וכן חפיסות סיגריות, וברח מהמקום.

מעשה השוד בענייננו בוצע ללא שימוש באלימות פיזית או איום ישיר לשימוש באלימות שכזו, אך עצם השימוש שעשה הנאשם באקדח הדמה מהווה איום ממשי אשר נועד לזרוע פחד ואימה, וברי כי היה בו די כדי להביא לפגיעה של ממש בביטחונה של המוכרת, אשר מיהרה לפתוח את קופת החנות משראתה את האקדח. סכום הכסף שנגנב מצביע על פגיעה מתונה בזכות הקניין בעקבות ביצוע העבירות.

18. אשר לנסיבות ביצוע העבירות - הנאשם ביצע את עבירת השוד בעודו תחת השפעת אלכוהול, כשברקע למעשים מצוי מצבה הכלכלי הקשה של משפחתו. לצורך ביצוע העבירה הוא הצטייד מראש באקדח דמה, ובכיסוי אף היה מצוי אולר. הנאשם כיסה את פניו באמצעות חם-צוואר קודם לכניסתו לחנות. תכנון מוקדם זה מהווה נסיבה מחמירה.

כאמור, המעשים בוצעו ללא שימוש באלימות פיזית, אולם תוך שימוש בכלי נשק מדומה לצורך הפחדה. סכום הכסף שנגנב איננו גדול, והוא נתפס במלואו עם מעצרו של הנאשם בסמוך לאחר האירוע. ניסיונו של הנאשם להימלט מניידת המשטרה בסמוך לאחר האירוע מהווה אף הוא נסיבה מחמירה.

19. על עוצמת פגיעתה של עבירת השוד בביטחון האישי של הקורבן נכתב רבות. בית-המשפט העליון הדגיש את הצורך בהטלת ענישה מרתיעה על המבצעים עבירות אלו. בפסיקה אף הודגש הצורך להגן במיוחד על נפגעים אשר בשל מקום עבודתם משמשים יעד אטרקטיבי למעשי שוד על-ידי עבריינים המבקשים לזכות בכסף קל וזמין, כנדון בענייננו.

עיון בפסיקה מלמד כי רמת הענישה בעבירת השוד מגוונת מאוד, שכן לעבירה זו פנים וצורות רבות. קיימת הבחנה בין עבירת שוד שנעברה תוך פגיעה פיזית אלימה לזו שבוצעה על דרך הפחדה בלבד; עבירה שבוצעה לאחר תכנון והכנה מקדימים לבין עבירה אקראית וספונטנית; עבירה שנעברה בחבורה לעומת ביצועה על-ידי יחיד; עבירה שנעשתה תוך שימוש בנשק חם או קר לבין עבירה ללא שימוש בכלי כלשהו וכיוצ"ב.

לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, נעזרתי בפסקי-הדין אליהם הפנו הצדדים, ובפסקי-דין נוספים, כמפורט להלן, תוך שעמדתי על הנסיבות הדומות והשונות למקרה שלפניי.

20. המאשימה הפנתה לע"פ 7516/12 פלוני נ' **מדינת ישראל** (1.8.2013), בו נדחה ערעורו של צעיר אשר בהיותו היה על סף בגירות, ביצע שוד בסניף דואר כשהוא רעול פנים ומצויד באקדח דמה, ואשר נגזרו עליו **36 חודשים מאסר בפועל**. עיון בפסקי-הדין מלמד כי דובר בצעיר אשר קודם לאירוע השוד ביצע מספר עבירות שונות במועדים שונים, אשר אף בגינן הועמד לדין. בנוסף, דובר במי שסירב משך תקופה ארוכה ליטול חלק בהליך שיקומי. נסיבות אלה שונות מנסיבותיו של הנאשם בענייננו.

עוד הפנתה המאשימה לע"פ 1326/14 מחאג'נה נ' **מדינת ישראל** (02.06.2014). במקרה זה נכנס המערער לסניף דואר כשהוא חובש כובע ומרכיב משקפי שמש, ובעודו מחזיק באקדח דמה, צעק על פקיד הבנק ודרש כי ימסור לידו כסף. הפקיד שלף את מגירת הכסף, והנאשם נטל 6,650 ₪ ונמלט מהמקום. בית-המשפט המחוזי קבע כי **מתחם העונש ההולם נע בין 18 ל-42 חודשים מאסר בפועל**. על המערער, צעיר כבן 20, נעדר עבר פלילי, אשר נמצא כי

קיים סיכון בינוני להישנות עבירות מצידו, נגזרו **24 חודשי מאסר בפועל**. ערעורו על חומרת העונש נדחה.

21. ההגנה הפנתה, בין היתר, לע"פ 2146/13 **בן דלק נ' מדינת ישראל** (25.07.2013). במקרה זה דובר בנאשם שהצטייד בחפץ הנחזה להיות אקדח והמשמש כמצית, נכנס לסניף בנק הדואר באשדוד, על פניו כובע גרב, על עיניו משקפי שמש ועל ידיו כפפות. הנאשם פנה לאשנב בבנק, כיוון את האקדח לעברה של הפקידה שעבדה במקום ואמר לה: "זה שוד, תביאי לי את הכסף". מפאת חששה, מילאה הפקידה אחר הוראתו והעבירה לידו כסף מזמן בסך 2,020 ₪, והוא נמלט מהמקום. **בית-המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 ל-36 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם, צעיר בן 20 ללא עבר פלילי, שנקלע למצוקה בשל נסיבות משפחתיות קשות, נגזרו **11 חודשי מאסר בפועל**. ערעורו על חומרת העונש נדחה.

עוד הפנתה ההגנה לת"פ (מחוזי חיפה) 52795-08-15 **מדינת ישראל נ' ואנוני** (9.2.2016). במקרה זה נכנס הנאשם לסניף דואר כשהוא עוטה על פניו מסכה ואוחז בידו תיק גב ואקדח הנחזה להיראות כאקדח אמיתי. הוא כיוון את האקדח לעבר הפקידה והורה לה להביא את כל הכסף, וזו הוציאה כסף מהקופה וזרקה אותו לעבר הנאשם. הנאשם נטל סכום כסף בסך כ-4000 ₪, הכניסו לתיק הגב, ונמלט בריצה מהמקום. **נקבע כי מתחם העונש ההולם את האירוע נע בין 6 ל-36 חודשים מאסר בפועל**. על הנאשם, בגיר צעיר אשר נסיבות חייו מורכבות, ואשר לו מעורבות קודמת בעבירת רכוש, נגזרו **10 חודשים מאסר בפועל** ועונשים נלווים.

22. בת"פ (מחוזי מרכז) 40649-10-15 **מדינת ישראל נ' סומך** (19.07.2016), דובר בנאשם אשר יצא מביתו כשהוא חמוש בשוקר הנחזה כאקדח וכן בפתק עליו כתב "**זה שוד אני חמוש את הכסף**". הוא נכנס לסניף בנק, ניגש אל הכספרייה, הניח מולה את פתק השוד ודרש ממנה את הכסף תוך שהורה לה שלא ללחוץ על לחצן המצוקה. הנאשם הפנה את תשומת ליבה של הכספרייה לאקדח והצביע עליו בצורה מאיימת, תוך שדרש את הכסף. בשל איומיו של הנאשם וחששה מפני אקדח הדמה, מסרה הכספרייה לנאשם 46,940 ₪. הנאשם לקח את הכסף ונמלט מהמקום.

במקרה זה קבעתי כי **מתחם העונש ההולם נע בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל**.

לנאשם עבר פלילי הכולל 5 הרשעות בעבירות אלימות ורכוש. נקבע כי הוא ביצע את העבירות על רקע נסיבות חיים קשות והתמכרות להימורים, ומצבו הבריאותי איננו שפיר. נגזרו עליו **20 חודשים מאסר בפועל**, מאסר מותנה ופיצוי למתלוננות בסך 2000 ₪.

23. בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בו, בנסיבות ביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנוהגת, **אני קובעת כי מתחם העונש ההולם את האירוע נע בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל**.

גזירות עונשו של הנאשם

24. במסגרת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, שקלתי לקולא את הודאתו של הנאשם בביצוע העבירות, ואת החרטה שהביע על מעשיו. התחשבתי בגילו הצעיר של הנאשם, כבן 19.5 בלבד בעת ביצוע המעשים, בהיותו נעדר כל מעורבות קודמת בפלילים, ובנסיבותיו המשפחתיות שאינן קלות, כמתואר בתסקיר.

25. שקלתי לחומרא את דפוסי התמכרותו של הנאשם לסמים ולא לכוהול. דפוסים אלה מגבירים את הסיכון לביצוע עבירות נוספות על-ידי הנאשם בעתיד. עם זאת, מהתסקיר עולה כי הנאשם בעל מוטיבציה רבה לשינוי דפוסים אלה, ואף השתלב לאחרונה במסגרת מעצרו בהליך גמילה מסמים, תוך שיתוף פעולה מלא עם הגורמים המטפלים בשב"ס.

26. לאחר בחינת מכלול הנתונים, אני סבורה כי ניתן לגזור את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש ההולם. אני מצטרפת להמלצת שירות המבחן כי במסגרת ריצוי עונש המאסר, יתאפשר לנאשם להשלים את הליך הגמילה מסמים בו החל במסגרת מעצרו. אני תקווה כי לאחר ריצוי עונשו, יעלה הנאשם על דרך הישר, ישתלב בעבודה וינהל אורח חיים נורמטיבי.

27. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 14 חודשים מאסר בפועל, שימנו החל מיום מעצרו- 7.1.2017.

ב. 6 חודשים מאסר על תנאי, והתנאי הוא שלא יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.

ג. 3 חודשים מאסר על תנאי, והתנאי הוא שלא יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו.

ד. פיצוי למתלוננת בסך 2,500 ₪. הפיצוי יופקד במזכירות בית-המשפט עד ליום 10.10.2017. המאשימה תעביר פרטי המתלוננת למזכירות.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים מהיום.

ניתנה והודעה היום י"ז אב תשע"ז, 09/08/2017 במעמד הנוכחים.

רות לורך , שופטת, סגנית נשיא

הוקלדעלידייליאתקחלון

עמוד 6